

Endvidere indeholdt indlæggene de sædvanlige angreb på vestmagterne for ved fortsat at udvide samarbejdet med koloniregimerne i Afrika at styrke disse økonomisk, militært og politisk og herved medvirke til at undertrykke de afrikanske folks selvbestemmelsesret. I enkelte indlæg fremhævedes det, at Portugal ikke uden NATO's støtte ville være i stand til at føre kolonikrig i 3 afrikanske territorier.

II. Resolutionen.

En række afro-asiatiske lande fremsatte et resolutionsforslag, som bortset fra visse sproglige ændringer i hovedtrækkene var af samme indhold som den på 24. samling vedtagne resolution.

Forud for afstemningen fremsatte Afghanistan forslag om en tilføjelse til en af de operative paragraffer, hvori omtales kolonibefolkningernes ret til at udøve selvbestemmelsesretten og uafhængighed med alle nødvendige midler, af en passus om, at denne ret også gjaldt for „folk under fremmed herredømme“. Det afghanske forslag blev vedtaget med 66 stemmer mod 2 (Sydafrika og Portugal), medens 39 lande afstod (vestlige, visse latinamerikanske og enkelte afrikanske lande). Det således ændrede resolutionsforslag blev herefter vedtaget med 93 stemmer mod 5 (Australien, Portugal, Storbritannien, Sydafrika og USA), medens 22 lande afstod (vestlige lande samt Botswana, Lesotho og Malawi). (Res. 2708 (XXV)).

Koloniudvalgets sammensætning.

Honduras, Italien og Norge ønskede at udtræde af koloniudvalget. I stedet for Honduras og Norge indvalgtes henholdsvis Trinidad og Tobago samt Sverige. Italiens plads vil blive besat senere. Desuden blev Fiji indvalgt på den plads, der har stået tom siden Australien forlod udvalget i 1969.

Små kolonierområder.

(Dagsordenens punkt 23).

I. Debatten.

Under 4. udvalgs generaldebat vedrørende samtlige kolonispørgsmål bortset fra

Namibia, Sydrhodesia og Portugals kolonier fulgte de fremsatte bemærkninger om små kolonierområder samme retningslinier som tidligere år og blev, bortset fra indlæg fra de direkte implicerede parter, kun berørt periferisk. I de afro-asiatiske indlæg fremkom generelle betragtninger om, at kolonideklarationen fandt anvendelse på samtlige kolonierområder, uanset størrelse, beliggenhed og naturressourcer. Den forenede arabiske Republik fandt, at New Zealand burde modtage en FN-besøgsmmission på Niue og Tokelau øerne, at FN skulle tage mere effektive skridt for at fremskynde afkoloniseringen for Ny Hebriderne, Gilbert og Ellice-øerne, Pitcairn, Salomonøerne, Bahamaøerne, Bermuda og andre små områder, og at koloniudvalget skulle fremkomme med forslag til fremgangsmåden. Det blev fremhævet, at USA øjensynlig førte en politik med henblik på at bevare sin tilstedeværelse i kolonierområderne af strategiske grunde. De eksisterende militærbaser i Guam havde efter Den forenede arabiske Republiks mening forsinket afkoloniseringen og var i strid med kolonideklarationen. (USA protesterede forgæves mod behandlingen af Guam i udvalget, da formynderskabsrådets beretning om dette område gik til sikkerhedsrådet og ikke til generalforsamlingen. Protesten blev ikke straks taget til følge, men USA krævede ikke procedureafstemning om spørgsmålet). Sovjetunionen mente, at de administrerende magter var gået over til nye kneb for at bevare deres tilstedeværelse i kolonierområderne: Storbritannien havde skabt såkaldte associerede stater i Det karibiske Hav, medens USA og Australien prøvede at annektere områder som de administrerede i Stillehavet og New Guinea for at gøre dem til såkaldte associerede stater eller medlemmer af statsamfund. I et indlæg fra New Zealand fremhævedes kraftigt, at afkoloniseringsprocessen nu havde nået et punkt, hvor omhyggelig studie var påkrævet af de problemer, de små områder står overfor. De problemer, der stammer fra ringe størrelse, beliggenhed, mangel på ressourcer og ringe befolkningstæthed kunne simpelthen ikke lades ude af betragtning. Det var beklageligt, at handlingsprogrammet vedtaget til markering af 10-året for kolonideklarationens vedtagelse ikke på nogen måde henviste til de pågældende problemer i små områ-